

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Christophori || Helvici || In Academia Giessena Quondam
Do-||ctoris & Professoris, Theologi, Philo-||sophi, Historici,
Chronologi, Philologi || laudatissimi, Libri || Didactici,||
Grammaticæ || ...**

Helwig, Christoph

Giessae, 1619

D. Christophori Helvici Grammatica Hebræa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70031)

D. CHRISTOPHORI
HELVICI

GRAMMATICA
HEBRÆA.

Ad vulgares terminos accommodata.

Pars I. in Elementario Libro exposita est.

Pars II. est de Vocum Dignotione.

Cum Privilegio Casareo.

G I E S S Æ

Typis & Impensis Casparis Chemlini.

ANNO M. DC. XIX.

ORIGINATIO.

- Exempla.
[radix ארם]
- Tribus modis oriuntur voces à Radice:
1. Vel per solam Variationem Punctorum. — ut ארם ארם
 2. Vel Adiectione literarum, quæ Serviles appellantur: Et collecta sunt in hanc vocem האמנתין numero septem. — ut ארמה ארמה
[Adjiciuntur autem vel à fronte vel à tergo.]
 3. Vel Omissione unius aut duarum Radicalium. — ut ארם
[Potest & quartus addi, (sed rarissimus) per geminationem. ut ארמרם]

FIGURA.

Compositio duplex est;

Vocum Separabilium inter se, qualis in linguis cateris, ut צלם ex צל & מוח: Est q̄, rara in Hebraismo.

¶ Vox separabilis est, quæ separatim consistere potest pleno significato, extra compositionem.

¶ Vox Inseparabilis est, quæ separatim extra compositionem consistere non potest.

Vel vocum Inseparabilium cum Separabilibus, aut inter se, confliuens integram constructionem. Est q̄, Hebraismo solennis.

Nempe,

Præfixa (׀, ab initio accedens)	Suffixa (׀, à fine)
1. { ו &, autem — ut והארץ כ sicut, juxta — כדמות ל ad, in — לממשלת ב in, per — בראשית	1. Pronomina quadam, [qua vis de in Residuo.]
2. { מ à è de præ (comparativè). מכל ה הן מ, der die das. — השמים	2. ה ה locale, [notans motum adlocum.]

In utraque Originatione & Figura mirifica concurrens Variatio punctorum: Quæ quatenus Formulæ Conjugationum non comprehenditur, pro Adventitia linguæ anomalia habenda est, nec incipienti curanda, (Nam citra eam facilius provehitur ad intelligentiam Hebræi textus, quam cura punctorum remoratur.) Ideoque ea omnis in Residuum Grammaticæ rejecta est, ubi ex professo paucis pagellis succinctè explanatur.

NO.

NOMEN.

Accidentia Nominis sunt Duo:

Genus & Status.

GENUS,

Est triplex: Masculinum, Fœmininum, Commune.

Cognoscitur Genus ex terminatione.

Regula I.

Quæ in ה, aut ך Servile terminantur; sunt Generis Fœminini.

ך Servile tripliciter terminatur, in $\left. \begin{array}{l} \text{ת.} \text{ — } \text{ממשלה} \\ \text{יה.} \text{ — } \text{ראשית} \\ \text{ות.} \text{ — } \text{כסות} \end{array} \right\}$

(Est etiam terminatio ה. ו. ך.)

¶ Excipe Nomina Propria, Dei, Virorum, Fluviorum, Montium; Item Numeralia: quæ Masculina sunt.

Regula II.

Quæ aliter quàm in ה, aut ך Servile terminantur; sunt Generis Masculini.

[Nempe $\left. \begin{array}{l} 1. \text{ in literam radicalem} \text{ — } \text{אדם} \\ 2. \text{ in literam Servilem} \text{ — } \text{אדמוני} \\ 3. \text{ literam Servilem} \text{ — } \text{שלום} \\ 4. \text{ literam Servilem} \text{ — } \text{עצבון} \end{array} \right\}$

¶ Excipe Nomina propria Mulieram, Regionum, Urbium; Item Numeralia: quæ Fœminina sunt.

Communia vide infra inter Anomala.

Adjectivorum Motio de

Genere in Genus.

Fœmininum è Masculino flexitur dupliciter:

1. Per adjectionem Syllabæ ה, ut טוב טובה [Hac est ordinaria.]

2. Per adjectionem $\left\{ \begin{array}{l} \text{ה} \text{ — } \text{אחר אחרת} \\ \text{יה} \text{ — } \text{מצרי מצרית} \end{array} \right.$ [Hac in Nomine est rarissima.]

Syllabæ $\left\{ \begin{array}{l} \text{ה} \text{ — } \text{אחרת} \\ \text{יה} \text{ — } \text{מצרית} \end{array} \right.$ [hac est in terminatione.]

[Adjectiva in ך duplicem Motionem admittunt, in יה ו. ך.]

¶ Substantiva quoque permulta moventur, modo mutata à significatione, modo retentâ, Nempe vel in ה, ח, ית, ות.

Est duplex:

Absolutus, quando *Nomen non regit alterum Nomen.***Constructus**, [seu *Regimen*] quando *Nomen regit alterum Nomen, quod in aliis linguis Genitivo casu exprimitur.*

[ut; Verbum Domini. Hic Verbum apud Hebræos in Statu Regiminis ponitur. Sic, Plenus dierum: in voce Plenus, est Status Regiminis.]

¶ *Status Regiminis mutat ה in ה. Et plurale ם in ם:*

ut — חיה חיות / חיים חיים

DECLINATIO.

*Declinatio hic nihil aliud est, quàm Flexio è Singulari in Pluralem.**Vnde Duæ sunt Declinationes, [pro duplici terminatione Numeri Pluralis.]*

- I. Cujus Pluralis fit per adjectionem Syllabæ ם.
- II. Cujus Pluralis fit per adjectionem Syllabæ ם:

¶ *Terminationes Prima* } *literam radicalem* } *Hic simpliciter adjicitur*
Decl. sunt 4. in — } *literam ם* } *ם (vel ם)*
 } *literam ם* }
 } *literam ם* } *Hic est ם vel ם:*

¶ *Terminationes Secunda* } *ה (vel ה)* } *Ha mutantur in ם:*
itidem sunt 4. in — } *ה* }
 } *ה* } *Ha raro Pluralem formant. Nempè*
 } *ה* } *in ם ם ם:*

ANO-

ANOMALIA,

Est duplex:

1. Generis, 2. Declinationis.

Generis.

Quaedam, quæ aliter, quàm in ה aut כ servilem terminantur, sunt Fœminina, aut Communia. (Quæ superiori Exceptione non comprehenduntur:)

Fœminina; ארץ אתון ארה אם אצבע באר גרן גיא חרב כוס ככר כתף אור נפש עב ערש בריא &c.

Communia; אורת לשון כנף מצח רוח רחב שמש תהום &c.

Sic Nomina animalium, comprehendunt utrumq; sexum sub una terminatione, איל בהמה גמל רב חמר צפר תר

Et hæc Numeralia, מאר אלף מאר, quæ in י pluralia sunt.

Declinationis.

1. Quaedam in Singulari sunt Prima Declinationis, & faciunt Pluralem in ח more Secunda. Velut אב אב &c.

Sic Fœminina & Communia jam enumerata.

2. Quaedam vicissim in Singulari sunt Secunda Declinationis, & faciunt Pluralem in י more Prima, ut:

לְבָנָה לְבָנִים שְׂבֵלָה שְׂבָלִים

3. Quaedam utroq; modo Pluralem faciunt, in י & ח

ut: מאור צלע עצם הלון ערת מְחַנָּה שְׁנָה &c.

4. Quaedam sunt Singularia tantum. [quæ ex ipsa significatione cognoscuntur.]

Quaedam sunt Pluralia tantum, videlicet:

פְּנִים חַיִּים נְעָרִים זְקָנִים כְּתוּלִים מְנִים מְחִים חוֹלְרוֹת:

5. In Quibusdam est Numerus Dualis, terminatus in י

ut, יומִים dies biduum.

Nomina Membrorum geminorum pleraq; habent Dualem sine Plurali:

Isq; normam Pluralis sequitur.

(tàm in Regimine quàm cum suffixis.)

Quaedam sunt Dualia tantum, nempe 17:

מִים שְׁמַיִם מְאוּנִים מְשַׁפְּתִים מְתַנִּים צְהָרִים כְּרַעִים כִּרְיִים כְּלָאִים

מְכַנְסִים אֲבָנִים חֲפְנִים רַחִים שְׁפָתִים שְׁנִים שְׁתִּים מְלַקְחִים

PRONOMEN.

Pronomina Separabilia sunt 10. Inseparabilia 19.

(quæ vide in Syntaxi:)

Masculina (& Communia)

Femina

1. אני vel אנכי ego
אנחנו vel נחנו	
2. את vel אתה tu
אתם	את
אתן
3. זה hic (singulare tantum)	זו vel זאת
4. הוא ille, ipse
הם vel הן	היא
הן vel הן
5. אלה hi vel illi (plurale tantum)	
6. מי Quis? qui? (utriusq; Numeri)	
7. מה vel מה Quid?	
8. אשר Qui, Qua, Quod. (utriusq; Numeri)	
9. זו Iste, Isti, Qui, Qua, Quod (utriusq; Numeri, sed rarioris usus.)	
10. את Articulus.	

§ Pronomina sunt vel;

Demonstrativa זו אלה הוא זה אתה אני

Relativa זה הוא אשר

Interrogativa מה מי

Possessiva - omnia inseparabilia suffixa

Reciproca Hebræi non habent, sed eorum loco utuntur Demonstrativis & Possessivis.

VER

VERBUM.

Accidentia Verbi sunt tria:

1. Genus.
2. Modus.
3. Tempus.

GENUS.

Triplex; Masculinum, Fœmininum, Commune.

Communis generis sunt, 1. Omnes Prima personæ.

2. Omnes Infinitivi.

[Formulæ Conjugationum plenius Genus edocent.]

MODUS.

- Modi sunt tres* {
1. Indicativus
 2. Imperativus
 3. Infinitivus
- { Hic etiam Statum Absolutum & Constructum habet, more Nominis.
{ Constructus priori loco ponitur.

TEMPUS.

- Tempora sunt tria* {
1. Præteritum
 2. Præsens
 3. Futurum
- { Hoc per Enallagen usitatissimam sæpè pro Præsenti ponitur.]

CONJUGATIO.

Conjugationes sunt Quatuor.

(quarum quælibet duabus Formis constat, exceptâ quartâ.)

- I. *Significationis Simplicis. Cujus Forma*
Activa פָּעַל Paal. *Passiva* נִפְעַל Niphal
 - II. *Significationis Translatæ. Cujus Forma*
Activa הִפְעִיל Hiphil *Passiva* הִפְעִיל Hophal
- III. *Signis*

III. Significationis Intensa. Cujus Forma

Activa פעל Piel

Passiva על Pual

IV. Significationis Reciproca. Cujus Forma

unica התפעל Hitpaël.

Per has simul flexi qualibet Verba possunt, nisi obstat natura significationis, vel etiam usus Linguae.

¶ Differentia Conjugationum

in Significatione.

Notæ ad singulas appositæ, satis ostendunt nativam cujusque significationem.

Nam I. habet simplicem modum significandi, ut - videre.

II. transfert actionem vel qualitatem in { videndi copiam facere
aliam rem vel personam, ut - (seu Monstrare.)

III. intendit actionem vel qualitatem, ut - attentè videre.

IV. reflectit actionem, ut - videre se mutuo.

Has tamen differentias Usus sæpè confundit. Hinc fit, ut

1. Conjugatio Secunda sæpè assumat significationem Primæ.

2. Conjugatio Tertia sæpè assumat significationem Secundæ.

3. Passivæ quoque Formæ sæpè permiscuntur, ut ex una Conjugatione fiat saltus in aliam, & Passiva Forma non respondeat suæ Activæ.

Quare in talibus consulendus est Usus & Lexicon.

ANOMALIA

Est triplex: Defectivorum, Redundantium, Variantium.

DEFECTIVA.

Prima ¹ — deficit in Futuro, Imperat. Infinit. 1. Conj. (semper in his נִצַּח
(הִלֵּךְ שִׁבַּח יָרַד יָרַע וְסִי חָלַף יָשַׁב))

¶ mutatur in ² in Passivo, & in 2. Conj.

Prima ² — deficit in Futuro, Imperat. Infinitiv. 1. Conj. (ut in his, נִצַּח
נָשַׂא נָשַׂע נָפַח נָפַח וְסִי חָלַף יָשַׁב))

¶ & in 2. Conjug. per totum.

Secun-

Secunda א — 1. deficit in Praterito & Participio 1. Conj.
2. & propter W au Conuersivum Futuri.
I & in 2. Conjug. per totum.

Secunda ׀ — eodem modo. (nisi quod in 2. Conjug. manet.)

Tertia ה — deficit 1. si quid à fine accedit.
2. propter W au Conuers. Futuri.

Secunda geminata — alterutra deficit frequenter.
Reliqua exponuntur in Formulis completis.

REDUNDANTIA,

Quæ habent quatuor expressas radicales, ut כרסם

Sunt & Composita, numero paucissima.

[Conjugantur tantum in III. & IV. Conjugatione sicut סלסל in Ge-
minatis Defectivis.]

Sunt & paucissima quinque literarum, quæ se habent ut præcedentia.

VARIANTIA,

Vel punctorum mutatione, vel transpositione litera (: ה in IV. Conjugatione,
ne, si prima radicalis est ו ם ut השתחרו)

שששש שששש שששש שששש שששש שששש שששש שששש שששש שששש

PARTICIPIUM.

Accidentia Participii sunt tria:

1. Genus
2. Tempus
3. Status.

TEMPUS, ut in Verbo.

I Participium cuiusvis Formæ (primum) ordinariè significat Tempus Præsens. Potest tamen & Præteritum & Futurum significare.

B

Partis

PRÆPOSITIO.

Inseparabiles sunt s. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Præfixa } \text{מ ל כ ב} \\ \text{Suffixa } \text{ה} \end{array} \right.$

Separabiles triginta:

אל	ad erga	כְּלֵעֵרִי	præter	מִן	à de ex præ
אצל	apud	כַּעַד	pro	נִגַּד	coram
את	cum	בְּעִבּוּר	propter	נֹכַח	è regione
אחר	vel אחרי post	זוֹלַת	præter	סְבִיב	circum
בית	intra	חוּץ	extra	עִם	cum
בלי	sine	חֵלֶף	pro, vice	עַל	super, contra, sup
בלתי	sine	יְעַן	propter	עֵבֶר	trans (pra
בגלל	propter	לְעִמַּת	contra	עַד	usq; ad
בין	inter	לְמַעַן	propter	עַקֵּב	propter
בינות	inter	מֹול	versus	תַּחַת	sub subter

CONJUNCTIO.

Inseparabiles sunt duæ Præfixæ: ו כ

Separabiles decuplices:

1. Copulativa, וְ אֶת אִם
2. Disjunctiva, או
3. Conditionales, אִם לֹא לֹא לֹא לֹא לֹא לֹא
4. Exceptiva, לְבַד מִלְּבַד
5. Concessiva, אִם וְ אִם
6. Adversativa, כִּי אִם אֲבָל רַק

- 7. *Causales*, למען יען אשר יען כי יען כי
- 8. *Conclusiva*, לבן על לבן
- 9. *Continuativa*, שלישית שנית ראשית :
- 10. *Completiva*, פי די מו :

INTERJECTIO.

Est quintuplex :

- 1. *Gaudendi*, האח
- 2. *Dolendi*, אבוי אללי הני הו אח אהיה אויה אוי
- 3. *Exclamandi*, הוה הויה הוי הו
- 4. *Blandiendi*, בי אנא נא
- 5. *Hortandi*, תבו תבד :
- 6. *Optandi*, לו

Appendix de Paragoge & Apocope.

Frequentissima est Paragoge litera ה ו in Verbis.

	אפקרה	Futuro.
תפקרין	תפקר	
	יפקר	
	נפקרה	
	תפקרו	
	יפקרו	
	פקרה	Imperativo.
	פקרו	

[Rarior in Nominibus, ut לילה]

Frequens etiam est Apocope litera ה in Verbis potissimum.

פקרו Imperativi fam. pl.
תפקרו Futuri fam. pl.

[Sunt & aliae literae Paragogicae, & Epentheticae, sed rariores.
Paragog. ut תיחו ו post Affixum למו ם]

PARS III.

DE VOCUM CON-
STRUCTIONE.CONSTRUCTIO PRINCIPALIS
IN COMMUNI.

Hebræi varietatem Casuum, quæ in aliis Linguis est, compen-
sant tum Regimine, tum mediantibus Particulis.

Genitivum cum Nomine, exprimunt per Regimen
(in Nomine priori.)

Dativum per ה præfixum.

Accusativum cum Verbo per נק
(quod tamen sæpè omittitur, & Accusativus è sensu colligitur.)

Ablativum Modi, Instrumenti, Partis, Materiæ, Precii, per
א præfixum.

[Sæpè etiam per Regimen, in precedenti nomine scilicet אדו
jectivo.]

Ablativum Comparandi per ב

SPECIALIS DISCREPANTIA

à LATINO.

Adjectivum postponitur Substantivo.

*Quòd si verò prapponatur, subintelligitur Verbum Sum, & fit integra sententia.**In sensu Distributivo & Collectivo solennis est Hebraismo discrepantia Numeri, ut מְבַרְכִים בְּרֹנָה]*

Substantivum cum Substantivo in regimine positum, eleganter exprimit Adjectivum, ut flamma gladii, id est, flammæ gladii. spiritus vite, id est, vitalis. tunica pellis, id est, pellicea.

Nominativus præcedit Verbum Finitum, tam simili Genere, quàm Numero & Persona.

In sensu collectivo & distributivo solennis est Hebraismo hic quoque, Discrepantia Numeri, ut יְבִטָּה זְרִיקִים quilibet justorum confidet.]

Duorum Verborum (absque Conjunctione concurrentium) alterum ponitur in Infinitivo cum præfixo ל; si non adsit Accusativus in Latino.

[Nam ille requirit Indicativum cum Conjunctione וְ,]

Infinitivus construitur planè ut Nomen, ut, in die facere Jehova, id est, quâ fecit Jehova &c.

Adverbia Qualitatis pleraque exprimuntur per כּ cum Substantivo.

Adverbia quadam Qualitatis exprimuntur per Verbum cum Infinitivo: ut, הִשִּׁיב לִבּוֹ בִּנְיָן benefecit canendo, id est, benè cecinit. הַגְדִּיל לַעֲשׂוֹרָה & הַפְלִיא מִגְדֹּל מִגְדֹּל mirificavit & magnificavit facere, id est, mirificè & magnificè fecit.

Omnis geminatio denotat emphasin. [Geminatio Numeri alium distributivum sensum habet.]

VARIATIO.

Variatio per Passivum Hebraismo infrequens est. Nam Ablativus causæ cum Passivo non solet exprimi.

*[Nisi rarissimè per ל aut alias particulas, ut:*וְעָתָּה לוֹ
נִאֲמַר בֵּיךְ
הַנְּבִיאַ

CON-

CONSTRUCTIO SPECIALIS.

1. Verba asciscunt Nomina vel nudè, vel mediantibus Particulis.

ל asciscunt Verba {
 Arctandi, הציר הציק
 Salutandi, שאל לשלום
 Osculandi, חבק נשק [posteriorum etiam cum אה]
 Condonandi, סלה נשא tam de persona quam re.
 habendi significatione. ו היה

ל per pleonasmum sæpè adjicitur, ut לך לך, הלך לו, sicut Latini dicunt, Vide mihi.

ל aut אה Verba {
 Auxiliandi, בשר חגיר, עזר הושיע
 Sanandi, שאל [רפא] Interrogandi,
 Nuncupandi, בזה [אה שם] קרא
 Honorandi, נתן נטש הניה, [כבר] Dimittendi, Permittendi,
 Decipiendi, השיא
 Vocandi, יכול [Sed עם cum] קרא
 Memoria & Oblivionis, שכח זכר

ל aut ב aut על Verba Irrendi, Illudendi,
 לעג הלעג, שחק צחק
 התעלל התל הלעג

ל aut ב Verbum האמין

ל aut אל על Verba Expectandi,
 נתר חכה יחל קוה

א asciscunt Verba {
 Benedicendi, מברך ארר ברך
 Ministrandi, שרת עבר
 Respondendi, צוה השיב ענה, Præcipiendi

א aut ב Verba {
 Eligendi, בחר סאם
 Increpandi, הריו העיר גער, Contestandi, Odorandi,
 Occurrendi, פצר קרה פגע פגש, Instandi,
 Apprehendendi, החזיק אחז, Tenendi,
 Invidendi, קנא

א aut אחרי Verbum Persequendi רדף

ב-Verba

- ב—*Verba* { *Tadii*, קוט קיץ
 Beneplaciti, חשק הפץ רצה [*Sed cum* ל *aut Infinitivo*.]
 Fidendi, חסה בטח האמין
 ב *vel* על אל ב } *Irascendi*, התעבר זעם כעס רגז אנף קצף
 Verba { *tècum* ל *persona irascentis*.]
 Attendendi, השכיל בין [*etiam nudè construitur*.]
 ב *aut* אל ל—*Verbum obtemperandi*, שמע
 ב *vel* אל *vel* אחרי—*Verbum Harendi* רבק
 { *Rebellandi*, מעל בגד [*etiam cum*]
 ב *aut* על—*Verba* } קשר מרר פשע סרר
 Peccandi, חטא
 Mentiendi & Negandi, כחש שקר
 Nitendi, נסמך נשען
 Equitandi, רכב
 Gaudendi, שוש שמח עלז גיל
 על—*Verba* { *Tegendi, Protegendi*, סוך חפף גנו סכך [*etiam cum* כסה]
 Pœnitendi, נחם
 עגב
 אח *aut* על—*Verba* { *Miserendi*, חנן רחם
 Parcendi, חמל חוס
 אח *aut* ב מ *Verba Copia & Inopia* שבע חסר מלא
 אח על ב—*Verbum Ulciscendi*, נקם
 מ *Prater Accusativum* { העלים הסתיר כחד כסה
 Afciscunt Verba { *Celandi, Occultandi*,
 מ *aut* מפני—*Verba Metuendi* [*Interdum etiam* אל *sensu reverendi*.]
 חרד פחד גור ירא

2. Duo Nomina in Accusativo casu asciscunt, pleraque A&iva Hiphil.
 Item Verba Notificandi, Docendi, quæ etiam ל per-
 sonæ admittunt.
3. Quodlibet Verbum admittit Nomen suum conjugatum.
4. Nomina Temporis junguntur Verbis, vel nudè, vel per ב
5. Verba Profitendi, Auferendi, Abstinendi, Distandi - asciscunt מ

F I N I S.

RESIDUUM GRAMMATICÆ HEBRÆÆ,

*In quo infinita punctorum varietas, ad certa
capita revocata, succinctè pro-
ponitur.*

Variatio punctorum consistit in.

CORREPTIONE & ANOMALIA. CORREPTIO PUNCTORUM,

fit 1. ob Regimen Nominis.

2. ob Accrementum Syllabarum à fine; per

{ Pluralem Numerum.
{ Motionem in Genus Fœmininum.
Affixa { Nominum.
 { Verborum.
 { Particularum.

TABELLA applicanda Nominibus, in Compos. Affixorū.

Affixa Nominibus Pluralibus
ita annectantur.

פ'נ'י'ן
פ'נ'י'ם
פ'נ'י'ם
פ'נ'י'ם
פ'נ'י'ם

Affixa Nominibus Singularibus
ita annectantur.

פ'נ'י
פ'נ'י
פ'נ'י
פ'נ'י
פ'נ'י

C

REGI-

REGIMEN, PLURALIS, & AFFIXA NOMI-

[*Fœmininum habet punctationem*]

Explicatio per Regulas.

- penultimum mutatur in Scheva.
- ultimum non mutatur, nisi in Regimine.

הּ mutatur in חּ

מַמְלֶכֶת

מַמְלֶכֶת

¶ *Formula Heemanticorum:*

מַמְלֶכֶת

מַמְלֶכֶת

מַמְלֶכֶת

· ultimum, mutatur in scheva

[*est ante כּוּן in Sæggol.*]

· unisyllaborum è radice Geminata, mutatur in Hirc cum Dagges.

הּ abjicitur [*excepto regim. singul.*]

· } in singulari fit

in Plurali fit

[*excepto regimine*]¶ *Qua Dualem numerum habent, retinent punctationem singularis, ut רגלים רגלי*]

· mutatur in '·

- finale, & unisyllaborum; assumit Dagges.

Holem ante Sæggol, mutatur in Scheva.

ante alterum Scheva, in Komez.

} Holm unisyllaborum è radice Geminata, mutatur in Kubbutz cum Dagges.

¶ *Nota in genere de Affixis כּוּן הַם הוּן Ea semper sequi puncta Regimini (mutationem passiv.)*

REGI-

NUM, QUÆ PUNCTA CORRIPIUNT.

[Affixorum cum Singulari.]

In regimine Cum Affixis			Absolute			In regimine Cum Affixis			Absolute			
דבר	דבר	דבר	גדל	גדל	גדל	דברי	דברי	דברי	גדלי	גדלי	גדלים	1
ברכת	ברכת	ברכה	שפחה	שפחה	שפחה	ברכות	ברכות	ברכות	שפחות	שפחות	שפחות	2
לב	לב	לב	עבר	עבר	עבר	לבי	לבי	לבים	עברי	עברי	עברים	finale. 3
			מקנה	מקנ	מקנה				מקני	מקני	מקנים	4
קבר	קבר	קבר	מלך	מלך	מלך	קברי	קברי	קברים	מלכי	מלכי	מלכים	5
<p>Formam קבר sequuntur: בְּדָר בְּטוֹן זָבַח נִבְרַת זָכַר יָתֵר נָנַע פָּצַע מָשַׁע פָּרַץ פָּתַח צָמַח קָרַב רָכַב סָפַר שָׁבַר בָּרַךְ</p>			<p>Hæc est ordinaria Formula. [Appendix. Qua informabac לק חלק habent primam guttural lem, ea loco Pattabsumunt Sag gol, ut חלקים &c.]</p>			<p>Et Infinitivi Defectivorum, רָשַׁת לָרַת נָשַׁת שָׁבַת</p>						
עם	עם	עם	איל	איל	איל	עמי	עמי	עמים	אילי	אילי	אילים	6
דב	דב	דב	קמץ	קמצ	קמץ	ימב	ימב	דבים	קמצי	קמצי	קמצים	7
			אהל	אהל	אהל				אהלי	אהלי	אהלים	Sed g

ALPHEA

C 2

NOMI.

Residuum
NOMINUM planè Irregularium.

Inregimine	Cum Affixis	Absolute	Inregimine	Cum Affixis	Absolute
פי	פי פינו פיך פיק פיקם	פה 8.	אבי	אבי אבינו אביך אביה אביכם כן אביו אביה אביהם אביהן	אב 1. אבות
כלי	כלי כלינו כליך כלכם כליו כליה כלים כלין	כלי 9.	אחי	אחי אחינו אחיך אחיה אחיכם כן	אח 2.
כלי	כלי כל שמי פתי חלי חלי פרי	Sed גדי	אחי	אחי אחינו אחיך יך אחיכם כן	אחים
	גדיים שפיים פתיים חליים sine plur. גדיי			אחי אחיה אחיהם הן	
אמת	אמת אמה אמהות	10.		Sicut אח	חם 3.
	עיר	11.			איש 4.
ערי	ערים ער		אנשי	אנשים אנש	
	בית	12.	אשת	אשת	אשה 5.
בתי	בתים ברת		נשי	נש	נשים
שם	שמי שמנו שמך (שמך) שמך שמכם כן שמו שמה שמם	13.	בן	בני בננו בנך בנך בנכם כן בנו בנה ס	בן 6.
שמות	שמות שמות		בני	בנ	בנים
	ראש	14.	בת	בת	בת 7.
ראשי	רודי שור שוק יום רודים שורים שוקים ימים ימי		בנות	בנות	בנות
	18. 17. 16. 15.				

AFFIXA

Affixa cum Verbis

connectuntur, velut cum Nominibus Singularibus.

Præter;

יָ	cum cæteris Temporibus.	יָ	cum Præterito.
יָ	cum cæteris Temporibus.	יָ	cum Præterito.
יָ	cum Futuro & Imperativo.	יָ	cum Præterito.
וְ	cum Futuro & Imperativo.	וְ	cum Præterito & Infinitivo, & Participiis.

¶ Si autem Verbum terminatur in vocalem, non est opus alio prævio puncto, ut יְהִרְגֵנִי צְוִיָּהּ :

Corruptio Punctorum ob Affixa, itidem se habet ut in Nominibus maximam partem.

- penultimum, mutatur in Scheva. (ultimū retinetur.)
- ultimū, mutatur in Scheva [ante כִּי & in Seggol.]
- Nam } Holem mutatur ubi vis in Scheva, & ante alteram Scheva in Kamez.
- הֵ abjicitur. הֵ mutatur in הֵ :
- ultimū mutatur in -

¶ In Infinitivo I. Conjug. fit quadam Transpositio.

- (Ex פָּקַד) פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי
פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי
פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי
פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי
פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי

Sic & in Imperativo I. Conjug.

- (Ex פָּקַד) פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי
פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי פָּקְדֵנִי

¶ Fit & quadam mutatio in Imperativo II. Conjug.

- (Ex הִפְקִיד) הִפְקִידֵנִי הִפְקִידֵנִי הִפְקִידֵנִי
הִפְקִידֵנִי הִפְקִידֵנִי הִפְקִידֵנִי

¶ 1. Ad eundem planè modum fit corruptio Punctorum, ob paragogicum הֵ & וְ :

¶ 2. De Futuris & Imperativis terminatis in Pattah aut Kamez, observa, ea cum Affixis semper retinere Kamez, per omnes personas.

יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא יֵצֵא
שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי שְׁמַעְנִי
C 3

Residuum
AFFIXA PARTICULARUM.

Fam. אֵל אֵלֶיךָ אֵלֵינוּ אֵלֵיכֶם אֵלָיו אֵלֵיהֶם	אֵל	Fam. כִּי כִּנּוּ כִּד (כִּדָּ) כִּכֶם כִּו כִּהֶם (כֶּם)	ב	
	אֵלֶיךָ			כִּנּוּ
	אֵלֵינוּ			כִּד (כִּדָּ)
	אֵלֵיכֶם			כִּכֶם
	אֵלָיו			כִּו
Fam. אֵתְךָ אֵת אֵתָה אֵתוֹ	אֵת	Fam. כִּמְךָ כִּמְכֶם כִּמְהוּ כִּזוֹ	כ	
	אֵתְךָ			כִּמְךָ
	אֵת			כִּמְכֶם
	אֵתָה			כִּמְהוּ
	אֵתוֹ			כִּזוֹ
Fam. אֵתְךָ אֵת אֵתָה אֵתוֹ	אֵתְךָ	Fam. לְךָ לְנוֹ לְכֶם (לְדָ) לְוֹ לְהֶם	ל	
	אֵת			לְךָ
	אֵתָה			לְנוֹ
	אֵתוֹ			לְכֶם (לְדָ)
				לְוֹ
Fam. אֲחֵרֶיךָ אֲחֵרֶיךָ אֲחֵרֵיכֶם אֲחֵרָיו אֲחֵרֵיהֶם	אֲחֵרֶיךָ	Fam. מִמְךָ מִמְכֶם מִמְהוּ מִזוֹ	מ	
	אֲחֵרֶיךָ			מִמְךָ
	אֲחֵרֵיכֶם			מִמְכֶם
	אֲחֵרָיו			מִמְהוּ
	אֲחֵרֵיהֶם			מִזוֹ

ANO-

GENERALES.

1. *Scheva compositi.* } Omne Scheva compositum per anomaliam ponitur pro simplici; nempe sub (אהוּע) Frequentissimū est - : vide sign. ¶

2. *Dagges abjecti.* } I. Dagges non inscribitur literis (אהוּע) [compensatur per vocalem longam, ante ׀ ubique: Ante ceteras si sunt mediae radicales, raro.]

II. Dagges è litera schevata sæpè abjicitur.

3. *Pattahfurtivi.* - Litera (החע) finalis, assumit Pattah, nisi Pattah aut Kamez immediatè antecesserit.

4. *Pattahvicarii.* - Litera (החע) finalis, non fert ante se Sæggol [nec Komez] sed illud mutat in Pattah.

¶ Etiam in medio vocis mutat Sæggol in Pattah.

[5. Deniq; Permutationis anomalia frequens est, ut, Pro ׀ est ׀ (in primis in longioribus vocibus.) Pro ׀ est ׀ & vicissim præ ׀ est ׀ &c. Sæpè etiam Hirc magnum absque Jod scribitur.]

SPECIALES.

1. Ab Accentu. *Distinctivus major,* mutat vocales breves in longas. (- & in ׀ in ׀ ;) At : reducit in originem. *Contrà, Linea transversa,* mutat longas in breves. (- in ׀ in ׀) [exceptâ syllabâ ni formativâ.]

2. AD I. CONJUG. Nonnulla radices terminantur in Zere. Pauca in Holem. [Et sunt Intransitiva pleraq;. In iis coincidit Participiū cum ipsa radice.]

3. Sitertia radicalis est ׀ tūm Præteritū flectitur per (׀) p Pattah. [Cæterarum Conjugationum per ׀. Quomodo & מִמָּה יָרָה מִלֵּא שָׁנָה]

4. Sitertia radicalis est ׀ tūm Futurum & Imperativus terminant illam in (׀)

5. Sitertia radicalis est החע aut secunda est Gutturalis (אהוּע) tūm Futurum & Imperativus terminant illam in Pattah.

6. Prima radicalis ׀ in sex Verbis (אָמַר אָבָה אָבַר אָחַז אָכַל אָמַר) Futurum inchoat per Holem.

7. AD cæteras CONJUG. Terminatio Hirc cum Zere, item Terminatio Zere cum Pattah, sæpè permutatur. ¶ Ad

Ad Scheva Compositum,

EXCEPTIONES.

¶ Pro Scheva simplici sumitur (:)

1. In prima persona Futuri singularis I. Conjug. — ut — אֶעֱבֹר
2. In Futuro I. Conjug. passivo — תִּחַוּק
3. In Imperativo, Infinitivo I. Conj. si prima radicalis est א — אֲכַל
[Etiam in Futuro, præter sex supra recensita.]
4. In Præterito II. Conjug. (sine Wau Conversivo) — הָאֵמַן
5. In Præterito Participio I. Passiva — נֹאֲמַר
6. In paucis aliis, è Lexico & usupetendis. Qualia sunt,
אֱלֹהִים הֵיזֶה בְּאֵרוֹת אִמְתָּ אֲמוֹנָה :

¶ Pro Scheva simplici sumitur (:)

1. In Conjugatione II. Passiva — ut — הָעֵבֶר
2. In Forma Nozinum קִטֵּץ — אֶהְלוּ
3. Paucissimis aliis, ut חֲלִי אֲנִי

OBSERVATIONES.

- I. Litera gutturalis (החע) ultimam radicis sedem sortita, retinet Scheva simplex inter conjugandum. — שְׂמַעְתִּי
 - II. Litera gutturalis conformat sibi præcedentem vocalem brevem, נֹאֲמַר הָאֵמַן תִּחַוּק הָעֵבֶר
[Nisi fortè vocalis includat Dagges, ut fit in III. & IV. Conjugatione.]
 - III. Sæpè fit concisso, istius conformitatis, sub Gutturali (redeunte Scheva composito in simplex) — יַעֲתָר הָעֵתִיק
 - IV. Litera gutturalis, si immediatè subsequatur alterum Scheva, abjicit Scheva simplex è suo composito — יִהְרֹגוּ הָעֵבֶר
- ¶ Rarò aliis literis præter Gutturales, Scheva compositum subjicitur.
Exempla sunt, וְרַבְּבוֹת יִהְלֹלוּ מִבְּרַכִּיךָ וְנָהַב לְקַחָהּ
- [Sub litera ר, & sub Geminata, id præ cæteris contingit.]

8. Wau-*Conversivum Futuri* (desinentis in Consonantem) mutat, & abjicit.

EXEMPLA

Mutat	Mutat	Abjicit ה
<i>Hic finale in Zere.</i>	<i>ultimam longam in brevem, (si longa praecedat.)</i>	
יבדיל - יבדל	יקום - יקום	יגלה - יגלה
יצמיח - יצמח	יקים - יקים	יפתה - יפתה
	יקום - יקום	ישתה - ישתה
	יגל - יגל	יגלה - יגלה
	יגל - יגל	ישקה - ישקה
	יברך - יברך	יגלה - יגלה
	ישאר - ישאר	יחלה - יחלה
	יתנה - יתנה	יגלה - יגלה
	יניח - יניח	
	<i>Excipe</i>	<i>In Gutturalibus.</i>
	<i>1. primam personam sing.</i>	יעשה - יעשה
	יאקום - יאקום	יחצה - יחצה
	<i>2. Terminata in א</i>	ישעה - ישעה
	יגא - יגא	
		יחרה - יחרה
		יחנה - יחנה
		יחאה - יחאה
		יחאה - יחאה
		יחאה - יחאה
		יחאה - יחאה
		יחאה - יחאה

9. In

9. In Compositione Præfixorum.

- 1 וְכֵן Scheva est punctum ordinarium.
- 2 וְכֵן Ante Scheva alterum, assumunt Hirc parv. [Sed וְכֵן]
- 3 וְכֵן Ante Jod Schevandum, assumunt Hirc magn.
- 4 וְכֵן } Ante Scheva compositum, eidem conformantur.
- 5 כַּמֶּץ — Ante Labialem, Wau fit Schurec.
- 6 וְכֵן Wau Conversivum Futuri, pattahatur cum Dagges.
- 7 וְכֵן Wau copulans duo Nomina, camezatur, si immediatè sequatur Accentus.
- 8 וְכֵן Ante Infinitivos Defectivorum camezatur.
- 9 כֵּן כֵּן כֵּן Abjiciunt ה demonstrativum, assumpto ejus puncto.

- 10 הְ Hirc cum Dagges, est punctum ordinarium.
- 11 אֶחָד — הְ Ante Indagessabilem, est Zere.
- 12 הְ Pattah cum Dagges, est punctum ordinarium.
- 13 חֵי — הְ Ante He, Heth, Jodschevatum, est Pattah nudum.
- 14 אֶרֶץ — הְ Ante Aleph, Ain, Resch, est Kamez.
- 15 הָרַע — הְ Ante He, Heth, Ain, camezatas, est Saggol, [in plurisyllabis.]
- 16 הַ He Interrogativum, ordinariè habet וְכֵן
Ante Scheva verò, Pattah nudum.
Ante Gutturales, convenit cum superiori.

EXEMPLA Præfixorum.

- 1 וַחֲשַׁךְ כְּאַחַד לַמַּמְשָׁלָה בְּרֵאשִׁית
- 2 וַרְבוּ כְּדַמּוּתָנוּ לִפְנֵי בְרָקִיעַ
- 3 וַיְהִי בִּימֵי לִימֵי [וַיְהוּדָה כִּיהוּדָה לַיהוָה בִּיהוּדָה *Excipe*]
- 4 וַאֲנִי כְּאִשֶׁר לַעֲבֹד בְּחַלּוּם [בְּאַדְנֵי לְאֲדֹנָי *Excipe*]
- 4 וַאֲמַר. *c.* [וַאֲלֹהִים לְאֹמֵר *Excipe*]
- 5 וּבֵן וּמְכַל וּפְרוּ
- 6 וַיֹּאמֶר
- 7 קִיץ וַחֲרֹף קָר וְחֹם
- 8 לְגֹרֶל לְלֶכֶת לְחַת [לְחַתִּי *sed cum affixis redit Scheva; ut*]
- 9 בְּיוֹם לַחֲשָׁךְ כְּחֹל בְּרֹחַב לְרַקִּיעַ בְּחֲרָבָה בְּעֵנּוּ לִפְתַּח כְּצַדִּיק

-
- 10 מְכַל
 - 11 מְאָרֶם מְחֹטוּ מְעֵשׂוּחַ פָּרַב
 - 12 הַשָּׁמַיִם הַלֵּילָה
 - 13 הַחֲרֹב הַחֹלֶף הַיְקוּם
 - 14 הָאָרֶם הָעוֹף הָרֶמֶשׂ
 - 15 הַחֲרִיִּם הַחֲרָבָה הָעָרִים
 - 16 הַלֵּלָה הַשֶּׁמֶר
 - 17 הַמְכַפָּה

S I N I A

EXEM

D